

Atter skal den grimme ælling kanøfles

Vi er ikke et taberland med flere enlige mødre, misbrugere, fattigrøve og korrumperede personer end store byområder. Vi ønsker skattepolitik og planlov revideret og mytedannelsen standset. Landdistrikterne er langt mere end turisme og smuk natur. Herfra ydes også væsentlige bidrag til væksten. Og så klæder det ikke landsmænd og -kvinder at nedgøre livet på landet.

Vi kan vel være enige om, at det hedder ude på landet og inde i byen. Men udtrykket relaterer sig næppe til kvalitet i byen eller på landet, men snarere til kvantiteten/koncentrationen af boligenheder. Hver med forskellige muligheder og oplevelser. Hvorfor så ikke hjælpe hinanden med at skabe ordentlige/tålelige forhold begge steder og stoppe brugen af hånsord.

Endnu har vi til gode at se, hvad de smukke tanker drejer sig om i regeringsgrundlaget "Sammen for fremtiden" (side 12), hvoraf fremgår: at, "Regeringen ønsker vækst og udvikling i alle dele af Danmark". Regeringen vil "fjerne de barrierer, der i dag hindrer fremgang i hele landet. Derfor vil regeringen udarbejde en samlet strategi for udviklingen uden for de største danske byer og i landdistrikterne. Strategien skal understøtte både bosætning og erhvervsudvikling".

Også den tidligere regering anførte i sit regeringsgrundlag (side 26): "Der skal også skabes en positiv udvikling i yderområderne". Et særskilt ministerium skulle fremme de gode tanker.

Tanker har der været en del af gennem tiden. Det kniber lidt med at realisere de gode hensigter.

Giver med den ene hånd og tager med den anden

Paradoksalt nok er trenden i dag, at myndighederne afsætter midler gennem EU, LAG, Regering, Region og Kommune til at støtte livet på landet, men det er de samme myndigheder, som beslutter budgetmæssige reduktioner på rigtig mange af de vitale områder for at opretholde livet på landet. Ildsjæle kan ganske vist søge "Puljer" og "Fonde", men det er ofte en mulighed på linje med at finde en nål i en høstak. Man kan ikke kalde det en energisk politisk indsats for at styrke bosætning og erhvervsudvikling i de trængte områder.

De mange store centraliseringsændringer som domstolsreform, politireform, skattereform, kommunalreform, lukning af kaserner, skattecetre, posthuse, busruter, skoler, taxametertilskud mv. understøtter ikke de gode intentioner i de sidste mange regeringsgrundlag – tvært imod.

Planloven må revurderes

Den ofte helt rigide administration af planloven har hindret mange iværksættere - som gerne startede i egen garage, i nedlagt landbrug eller lign. - i at udvide på matriklen, hvis/når successen fik behov for mere plads. Nej, så blev det nødvendigt at flytte til byzone for at få lov til udvidelsen. Den fraflyttede bopæl og arbejdsplads blev vanskelig at sælge, og den tilflyttede krævede bolig i boligkvarter samt fabrik i industriområdet. Planloven foreskriver alene mulighed for landbrug og skovbrug i det åbne land uden for byzonen. På den måde er planloven medvirkende årsag til at tømme tidligere velfungerende landsbyer for vigtige funktioner og arbejdspladser.

Kreditværdighed skal frigøres fra postnumre

Er der endelig købere med store indkomster, som viser interesse for lokalisering, ja så skal kreditselskaberne nok sætte den sidste kæp i hjulet for lån med beskeden: "Du kan ikke låne til bopæl i det postnummer, men hvis du flytter til et andet postnummer nærmere metropolen, kan du med den samme ressourcestærke økonomi godt låne dobbelt så mange penge. Centraliseringen finder således sin årsag i en række politiske beslutninger, men begrundes med markedet og globaliseringen, som menes at kræve centralisering. Med den digitale teknologi kan de mange IT-baserede, videns tunge, internationale og innovative opgaver løses lige godt fra en dyr hovedstadsdestination som fra

en væsentligt billigere bolig på landet. Det handler i højere grad om at være målrettet, professionel og dygtig, end om bopælens placering. I stigende omfang vil vi se arbejdspladser, som er uafhængige af tid og sted, så det er nærmest storby-koketteri at tale om den nødvendige centralisering. Man må lære at forstå andet end det, man selv forstår, hvis man vil hinanden på lødig vis?

Vi stod sammen om hovedstaden – lad os nu stå sammen om at løse lignende problemer på landet

Mellem 1950 og årtusindskiftet var det København, der havde problemer. Den gang fik vi alle medlidenhed med Hovedstaden, og der kom gang i byggeriet. Eksempelvis Ørestaden, Metroen og hele byfornyelsen i de saneringsmodne kvarterer på Vesterbro og Nørrebro for milliarder af kroner. Der var næppe på det tidspunkt tanker på eller tale om nedladne, selvfede og hånlige bemærkninger. Nej vi stod alle sammen om at udvikle vores fælles hovedstad. De tidligere saneringsmodne områder er i dag attraktive boligmiljøer. Ja, sådan kan det gå, når *fællesskabet handler sammen*.

Nu er det nationale fællesskab ved at smuldre, og vi må høre på myter og udtryk som: "Den rådne banan", "Ovre i Jylland" eller - som man ynder at formulere sig i Radio og på TV: "I derude". På TV vises "På røven i Nakskov". I de landsdækkende medier sker fra 2009 en voldsom stigning i negativ omtale af områder uden for Valby bakke og det østjyske bælte (Kilde Infomedia). Provinsen omtales nærmest som et kulturelt ørkenlandskab. Et taberland med "skodsteder" og "landsbytosser", der går til i "social og moralsk sump". "Fy, hvor den ene ælling ser ud! ham vil vi ikke tåle!" – og straks fløj der en and hen og bed den i nakken. (H.C. Andersen)

"Under Danmark" holdes kun oppe af støtteordninger og udligningstilskud fra de mere velkonsoliderede – men lidt modvillige - bykommuner, der bugner af offentlige arbejdspladser og styrkes af andre gode skatteindtægter. Kassebeholdningerne i de kommuner skaber frihed, mulighed og handlekraft.

Hvilket begavet og rettænkende menneske ønsker i længden at se og høre sit hjemsted forhånet som et samfund af tabere. Københavner-snobberiet bærer ved til bålet. Mikrofonholdere i hovedstaden spørger gerne to såkaldte eksperter fra parnasset med modsatte synspunkter. Den første svarer, at det rum, han lige forlod, var malet blå indvendigt, medens den anden giver udtryk for, at rummet var rødt. Men journalisten undlader selv at kaste et blik i rummet. Ærgerligt! For rummet var malet i mange farvenuancer bl.a. røde og blå. Lidt grundigere research ønskes af en ellers dygtig presse. Livet på landet bliver oftest italesat af landsdækkende medier, der kun orker at se tingene fra eget ståsted – og det er i Hovedstaden! Gennem den lokale presse ser situationen i reglen ganske anderledes nuanceret ud. Søren Kierkegaard citeres for: "At man, naar det i Sandhed skal lykkes En at føre et Menneske hen til et bestemt Sted, først og fremmest maa passe paa at finde ham der, hvor han er, og begynde der". Research er en god begyndelse.

Landdistrikterne er langt mere end turisme og smuk natur

Der er ikke udpræget solidaritet med det ganske land uden for Rådhuspladsen, som med Hovedstaden i sin tid, da den var svag og havde akut behov for hjælp. Og det på trods af, at væksten i høj grad kommer fra eksporten fra landbruget og de store industrikoncerner i provinsen som Danfoss i Nordborg, Grundfos i Bjerringbro, Lego i Billund, Energisektoren i Esbjerg og Vestas, der blev grundlagt i Lem. Da Apple fik øje på en by "ovre i Jylland" tog man sig til hovedet på Bjerget. Landdistrikterne er langt mere end turisme og smuk natur. Staten har brugt stribevis af milliarder på byudvikling, men udviklingsministeriet, som det hed med minister Carsten Hansen i spidsen, har endnu kun brugt millioner på provinsens Nørrebro'er og Vesterbro'er. Her findes også saneringsmodne ejendomme. Det kunne hjælpe at få gang i renoveringen her på samme vis som i hovedstaden. Omkring 8-900.000 lever uden for byområder.

"Fy, hvor den ene ælling ser ud! ham vil vi ikke tåle!" – og straks fløj der en and hen og bed den i nakken. (H.C. Andersen)

Trist at hovedstaden måtte importere overborgmestre og politidirektører fra provinsen. Man skulle da ellers tro, at parnasset selv kunne fostre den slags. Rygtebørsen vil også vide, at mange andre hjerner er importeret fra "Det Danmark, som vi kender", men som visse steder er under forvandling og stærkt pres.

Digitalisamfundet ophæver afstanden mellem centrum og periferi

Blandt myterne finder vi også, at alle helst vil bo i byen. Men flere undersøgelser viser, at en stor del faktisk gerne vil bo på landet (YouGov 2014). Tilsvarende ejes sommerhusene for en god part af byboere, der valfarter til herlighederne på landet. Sommerhusudlejningen antager visse steder karakter af industri, der - ligesom meget andet - er afhængig af IT- og højhastighedsforbindelse samt gode mobilnet forbindelser. Men fuld dækning er en mangelvare - begrundet i markedsbaseret vilkår. Tænk om el- og vandforsyningen også var markedsbaseret og ikke hver mands eje.

Urbanisering er ikke et grundvilkår og globalisering burde snarere begrunde en anden tankegang. Bedre IT, hurtigere bredbånd og mobiltelefoni ophæver afstanden mellem centrum og udkant. Den hastige digitale udvikling giver bedre mulighed for bosætning og erhvervslokalisering. Her kræves politisk handling for at skaffe arbejdspladser og give erhvervslivet mulighed for lavere omkostninger og billigere boliger.

Bopælskommunen skummer skatte kroner

Til gengæld er det ikke markedsvilkår, der kun udløser personskat i sommerhusejernes hjemkommune, selv om sommerhuskommunen genererer lejeindtægter og skal afholde udgifter til bl.a. hjemmehjælp og hjælpemidler mv. også i sommerhusområder. Var det ikke rimeligt, om sommerhuskommunen (ofte en såkaldt udkantskommune) fik del i skatteindtægterne. Som lovgivningen er pt. kan en skatteyder i en velkonsolideret kommune eje flere sommerhuse i fattige kommuner og udnytte disse kommuners service på særlige områder. Skatteyderen bidrager herved til forøget skattegrundlag i hjemkommunen og forringer det i sommerhuskommunen. Udlejningsindtægter fra sommerhuse udgør i bund og grund en erstatning for indtægter fra aktiviteter i området før sommerhusenes tid. Hvorfor skal personskatteindtægten herfra afregnes i en anden kommune?

Vi glæder os til at se regeringens strategi og en værdig debat

Det gør ikke noget at være født i andegården, når man kun har ligget i et svaneæg!

Sådan skrev H.C. Andersen i sit eventyr om "Den grimme ælling", der indledes med ordene: "*Der var så dejligt ude på landet*". Vi imødeser med forventning regeringens svaneæg, så der fortsat må være dejligt ude på landet til glæde for såvel land- som bybo. Vi borgere og landsmænd i dette dejlige lille land må dertil bestræbe os mere på at tale ordentligt med hinanden – også gennem de sociale medier. Lad os bevare den nationale samhørighed.

Med venlig hilsen

Jørgen Ørgård

Formand for Borgerforeningen Mols – Distriktsrådet for Mols og Helgenæs

Gl. Kirkevej 7

8420 Knebel

Tlf. 40289918